

Heiligen Geest zijn instrument is dat, waarin worden.

ots waren dus nade! Ze waren e, zijn gemeen- eeuwige leven en wegschonk. e dingen heeft g in dezen zin onken allen uit e geheele woest- ristus

us nu dat het rank der Israë- ristus Zelf af- f ze als teeken, iade en verlos- er om zoo te aardoor aan de in dat manna eif met al zijn

dat Calvijn in ee, nu dat zulk gebeeld en dat rots het Hellig

hooren we als ar in het mee- geen welgeval- in de woestijn!

at zeggen: het eken en leven en 't water uit gelen, getuige- ze en Hij geeft in den Heiligen ert Paulus, dat dering! — die . Vijfmaal ach- ... En nu tóch

men en zegelen ardsche dingen r dit, dat is:

spreken we de e hoorden be- onken tegelijk

ar die teekenen or de uitverko- in alle anderen eheid, een looze

Schrift spreekt werden in de n uit de steen-

n Gods genade de teekenen en htig werden en en?

ulus zegt het In het meeren- a behagen.

ij predikt: De den waardigen ramenten wor- ertoond. De be- waarlijk geget Hij ons met ar — niet allen gereikt zijn bij verandert het icht wordt niet het God be- vigen een gees- r ongelooovigen niet wat gege-

telijk! t-geeste-

den! C. V.

sequitur Chris- quidem, nec namentali modo.

t Dominus quod sequitur non figu- sed rem figu- x est Deus qui

ses. Interea nec am de efficacia ma etiam infi- fidellum os tan- stur.

Aan wie die eed? (Inzake „Amerika“)

KERKELIJK LEVEN

Ons vorig artikel eindigde met de toezegging, dat we zouden spreken over het doopsformulier.

We stelden vast, dat de amerikaansche Verklaring beweert, dat de belofte-des-evangelies een „eed“ is. Een eed aangaande Gods onfeilbaar werken willen aan en in „al de uitverkorenen“.

Nu zijn „al-de-uitverkorenen“ pas in den hemel met den vinger zonder mankeeren aan te wijzen. Hier op aarde nooft.

Voorzover dus dat amerikaansche stuk over dien „eed“, Gods spreekt, vloeit uit de ingenomen stelling voort, dat God dien eed zweert aan een complex van niet-aan-te-wijzen menschen.

Men zal zeggen: dat is niet waar. Want de eed wordt door den dienst des Woords in de kerk gesproken. En de kerk is een aanwijsbaar gezelschap.

Zeker, zeker. Maar daarom vroegen we eerst: wát voor een eed? Assertorisch (feiten vertellend)? Of promissoir (belofte gevend)? De dienst des Woords doet immers nog meer dan alleen maar beloven. Die verkondigt ook feiten. Bijvoorbeeld, dát Christus gekomen is. Dát de aarde eens vergaan zal. Dát er een zondvloed is geweest. Dát Abraham is weggetrokken uit Ur. Dát Christus wederkomt. Weliswaar worden óók die feiten nimmer losgemaakt van den dienst-der-belofte (God doet geen verhaaltjes), maar er is toch verschil tusschen een bekendmaking van feiten, en een in het leven van een bepaalden (in den doop en met andere aanspraakswijzen aangesproken) mensch in-dringen met de puntige speer van belofte-met-eisch.

Daarom stelden we verleden week de vraag: WAT VOOR een eed?

Dezen keer vragen we: AAN WIE die eed? Kan God hoorbaar, dat wil zeggen: voor kerk en wereld hoorbaar, spreken tot een niet aanwijsbaar adres?

We zeggen: neen. Hij kan wel een UITSPRAAK donderen uit den hooge, over onze hoofden heen. Een boodschap door den aether. Maar, vergun ons het beeld, dat nu vanzelf geboren wordt: maar, Hij doopt niet via den luidspreker, die een op grammofoonplaten opgenomen „algemeen gehouden“ tekst laat klinken over de hoofden heen. Hij komt vlak bij ons staan, en komt van den preekstoel af, en zegt: Marietje zoo-en-zoo, Cornelis die-en-die, ik doop u. Hij zegt niet maar iets aangaande een menigte, die ik in mijn levensdagen nimmer zien zal, doch Hij zegt iets TOT een bepaalden mensch, N. N.

Dat weten natuurlijk de amerikaansche theologen, die die Korte Verklaring hebben opgesteld, net zoo goed als wij. Ik vermoed, dat ze bij de opstelling van het stuk zich ook terdege daarvan rekenschap gegeven hebben.

Er staat immers een woordje in den verleden week besproken volzin, dat aan het doopsformulier herinnert, het formulier, waarbij inderdaad de Heere van den kansel afkomt, en wat zegt „án“ en „tót“ dat Marietje of dien kleinen Cornelis. Ik doel op het woordje „WILLEN“. Er stond in het amerikaansche stuk:

„dat de belofte-des-evangelies een eed Gods is, dat Hij onfeilbaar al de uitverkorenen WIL leiden tot zaligheid en eeuwige heerlijkheid door het geloof.“

Dat woordje „willen“ is uit het doopsformulier. De Amerikaansche auteurs dezer Korte Verklaring hebben dat goed onthouden, want hun fel bestreden Heyns heeft over dat „willen“ erg veel gezegd, dat — wij herhalen het — ons niet altijd juist scheen, en, naar ik vrees, bij de uitlegging van den masjaal (gelijkenis raadselspreuk) over „den wijngaard“ (Jes. 5) wel eens misverstand heeft moeten opleveren, wegens het uit het oog verliezen van het voor een exegeet nimmer te verwaarloozen verschil tusschen een masjaal en een dogmatische uitspraak. We behoeven niet te zeggen, wat die parabel is. De Canisiusvertaling geeft zo aldus weer:

Mijn vriend had een wijngaard op een vruchtbare

[helling: Hij spitte hem om, en raapte er de steenen uit weg; Hij beplante hem met edelwingerd, Bouwde er een wachttoren in, en kapte perskuipen uit. Nu verwachtte hij, dat hij druiven zou dragen: Maar hij bracht enkel bocht!

Burgers van Jerusalem, en mannen van Juda: Richt nu tusschen mij en mijn wijngaard! Wat was er meer voor mijn wijngaard te doen, Wat ik misschien heb verzuimd? Waarom bracht hij dan enkel bocht, Toen ik verwachtte, dat hij druiven zou dragen?

Welnu, de wijngaard van Jahwe der heirscharen Is Israëls huis: De mannen van Juda Zijn bevoorrechte planten. Hij hoopte op recht: en zie, het was onrecht; Betrachten van recht: het was verkrachten van recht.

Over deze gelijkenis is ook in Amerika vaak discussie gevoerd. Bij Heyns keert ze onophoudelijk te-

rug, ook wel in geschriften en andere nagelaten papieren, die in Nederland niet bekend zijn, maar die ik inzage in Amerika, en niet altijd juist kon vinden. Maar welk verstandig mensch zegt daarom: nu moet je als Heyns wat zegt, altijd den anderen kant uit? Pas op voor theologie-van-den-weeromstuit. De discussie is vaak verward geweest. De één zei: zie je wel, God „wilde“ toch, maar die wijngaard wou niet. De ander: God wilde eigenlijk niet, want als het met ons verkeerd gaat, dan is dat allemaal in zijn raad bepaald, en als Hij wat wil, werkelijk wil, nu, dan komt het toch ook?

Ik geloof, dat beide standpunten mis waren: de één vergat, dat het een gelijkenis was, en de ander vergat het ook. De één behandelde de parabel als een pagina uit een dogmatisch dictaat, de ander ook.

Maar de discussie heeft toch dit goede opgeleverd: als men de gelijkenis neemt voor wat ze is, dan volgt er toch uit, dat de profeet tot de kerk zegt: u waren beloften gedaan, en er was aan u gearheid door de permanente bediening van het verbondswoord Gods, en de profetische herderszorg, maar ge hebt niet geloofd; en nu doet God aan u hetgeen van den aanvang ook gezegd is: wie Hem verwerpt, die wordt verworpen. Bondsbreuk wordt door bonds-wraak gevolgd.

Daarom staat er ook in het doopsformulier: wij krijgen een belofte, maar die gaat met een eisch gepaard (twee deelen in elk verbond), en dus: de belofte komt niet tot onbekende uitverkorenen, maar tot met naam en toenaam bekende geroepen, die in den bondskring opgenomen zijn.

Als nu het doopsformulier verklaart, dat bij den doop God dit en dat belooft, dan staat daar duidelijk: Hij belooft wat aan dat met name genoemde kind. Dat kan Hij rustig zeggen, en ons ook leeren; want de belofte gaat met den eisch hand in hand. Tot dat kind is gezegd: N.N., onder voorwaarde, d.w.z. onder uitdrukkelijke verzekering, en bepaling, dat uw geloof de eenige weg zal zijn, en móet zijn, waarin dit alles zal geschieden, weshalve gij daartoe vermaand en verplicht wordt, (niet maar: zijt, doch wordt) WIL de Vader u van alle goed verzorgen, WIL Hij alle kwaad u ten beste keeren, WIL de Geest u toeëigenen wat wij in Christus hebben. Aan het terrein der dogmatische uitspraken is niet de rug toegekeerd; maar wel worden we persoonlijk aangesproken door de Overheid (God), die

Maria, de moeder van onzen Heere Jezus Christus (VIII)

VI. DE VOORZEGGING VAN SIMEON.

Jozef en Maria gaan op den 40sten dag na de geboorte van Jezus naar Jeruzalem, „opdat zij Hem den Heere voorstelden“ (Luc. 2:22).

Jezus moest daar als eerstgeborene worden gelost en voor Hem moest het reinigingsoffer worden gebracht.

Bij die gelegenheid heeft Simeon zijn bekenden Lofzang gezongen.

Na dien lofzang heeft hij over hen den zegen uitgesproken.

En dan valt het op, dat hij speciaal het woord richt tot Maria, Zijn moeder: „Zie, deze wordt gezet tot een val en opstanding van velen in Israël, en tot een teeken dat wedersproken zal worden (en ook een zwaard zal door uw zelfs ziel gaan) opdat de gedachten uit vele harten geopenbaard worden (Luc. 2 vs 34 en 35).“

De vraag kan worden gesteld: waarom heeft Simeon met deze voorzegging zich alleen tot Maria gewend?

Prof. Greijdanus merkt op: „Waarschijnlijk omdat Jozef reeds overleden zou zijn, wanneer gebeuren zou, wat Simeon hier profeteerde. Bij 's Heeren optreden na Zijn doop (3:21-23) hooren wij nimmer melding maken van Jozefs aanwezigheid of doen, doch wel van die Zijner moeder“¹⁾.

Ook maakt hij hierbij nog de opmerking: „Bij Maria's naam nog weer: Zijn moeder, omdat het juist in die hoedanigheid was, dat zij getroffen zou worden“²⁾.

In het voorafgaande hebben we er al den nadruk op gelegd, dat Maria haar plaats heeft in de geschiedenis des heils in den staat van Christus' vernedering. De miskennis van Jozef en de achteruitzetting in Nazareth waren daar al het bewijs van. Maar hier wordt dit voor het eerst aan Maria in het Woord gezegd. Zij wordt er bij bepaald, dat het leven van haar Zoon zal staan in het teken van strijd. Daarvan had Maria ook in haar lofzang al gesproken. „Hij heeft machtigen van de tronen afgetrokken en nederigen heeft Hij verhoogd. Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld en rijken heeft Hij ledig weggezonden“ (Luc. 1:52, 53). Maar de Messias wordt hier enkel gedacht als overwinnaar. En bij de vijanden wordt alleen gedacht aan vreemde verdrukkers. Evenwel nu

ons ontbood op „het Stadhuis“ (vgl. K. S., Heidelb. Catech., deel II). Daar krijg je ook geen wetenschappelijke, objectieve „lezing“, geen „college“ over de wet, het burgerlijk wetboek, de rechtsfilosofie of zoo iets, maar je wordt er, geleerd of ongeleerd, eenvoudig terwijl je daar bent tot iets verplicht.

Daarom zeiden we ook zoeven: er staat niet, dat wij allang verplicht ZIJN vóór den doop, vóór de geboorte, b.v. door Gods Scheppers recht over „alle menschen“, of door het feit van Zijn bondsoprichting met Adam in het paradijs, of schoon dat allemaal óók wel waar is, maar: dat wij verplicht WORDEN, en dit DOOR den doop, tot een nieuwe gehoorzaamheid. Dat is dan ook geen assertorische eed, dat het gereformeerde college ethiek goed opgebouwd geweest is, maar wél een bij promissoren eed door den doop verplicht WORDEN, in een geschiedende rechtshandeling, tot den dienst des Heeren. Dat is gebeurd in hetzelfde oogenblik, als waarop de pin der belofte ons op den neus gezet is.

Ik zeg dus, dat niet alleen de Dordtsche Leerregels, doch ook het doopsformulier, ons leeren, dat de belofte-des-evangelies niet een „eed“ is, „dat“ God „alle“ „uitverkorenen“ wil leiden tot de eindpaal (of schoon dat allemaal waar is) maar een eed AAN den bepaalden mensch, dat Hij dien bepaalden met name aangesproken GEROEPEN mensch leiden wil tot de eindpaal.

En wie dat remonstrantsch zou noemen, dien zeg ik rustig: dat is het niet, en u begrijpt de positie niet. Hoe vaak spreekt de bijbel „indien“? „INDIEN“?

Ik houd het maar weer met dr J. Ridderbos, uit den goeien tijd, toen hij nog commentaren schreef: de belofte van Zacharia 3:6, 7 is een „plechtige verzekering“ (geen dogmatische sententie, zeg ik) „en bevat eene belofte, verbonden aan eene conditie“. Ik zou willen vragen: mag dr J. Ridderbos niet worden toegelaten in de Prot. Ref. Church? Pas op, dat gij daar hem niet gelijk wordt, in het uitwerpen. Of verhinderen. Wij hebben hem niet uitgeworpen, doch hij ons. En wij zullen hem om dat zinnetje niet vervolgen; hij heeft alleen óns vervolgd, toen hij zijn zinnetje liet aanvalden door zichzelf, om den sleutel, de niet-kuyperiaansche, maar confessioneele kennis, weg te nemen. En kandidaten en ouderlingen en dominees wilde verhinderen, in het koninkrijk (van den dienst) in te gaan.

Het is hem niet gelukt, maar dat kon hij niet helpen.

K. S.

blijkt, dat ook lijden over den Messias komen zal. En de tegenstelling, die Hij oproept, zal door Israël zelf hééngaan. Hij zal niet alleen zijn tot een opstanding voor velen, maar eveneens tot een val. Hij zal tot een teeken zijn, dat wedersproken zal worden.

Simeon spreekt er van, dat er een zwaard door haar ziel zal gaan.

De vraag is, hoe we dit moeten uitleggen. Zal datgene, wat Jezus wordt aangedaan, Maria op het diepste wonden? Of moeten wij denken aan wat Jezus zelf door Zijn woord Maria zal aandoen? Zooals wij lezen in Hebr. 4:12: „Want het Woord Gods is levend en krachtig en scherpsnijdender dan eenig tweesnijdend zwaard, en gaat dóór tot de verdeling der ziel en des geestes en der gewrichten en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten“.

Ds B. W. Ganzevoort zegt o.m.: „Maria zelf zal meer dan eens moeten ondervinden, dat zij in Jezus' werk zich niet als Zijn moeder mag doen gelden, maar alleen de Vader dat werk bepaalt“³⁾.

Daarentegen zegt Godet: „Het beeld van het zwaard komt beter overeen met een plotselinge en hevige smart als die van het schouwspel van het kruis“⁴⁾.

Het lijkt me toe, dat het een van het ander moeilijk gescheiden kan worden. Ongetwijfeld zal Maria grootte smart hebben, als ze ziet, wat haar Zoon wordt aangedaan, maar eveneens zal zij moeten leeren haar plaats en taak in het koninkrijk Gods. Zij wordt in haar leven telkens en telkens weer herinnerd, dat de wegen van haar zoon anders zijn dan haar wegen. Zijn gedachten hóóger dan haar gedachten.

Het zal goed zijn, dit nu reeds, in verband met de plaats, die bij Rome aan Maria wordt toegekend, scherp in gedachten te houden. Het zal ons blijken, dat Rome zich voor haar Marialeer inzonderheid op de overlevering beroept. Een beroep op de overlevering kan niet zonder meer worden afgewezen. We weten niet uit den Bijbel b.v. dat Lucas de schrijver is van het Evangelie en de Handelingen. Dat hij dit is weten wij uit overlevering. Maar dat is geen reden om zijn auteurschap disputabel te stellen. De instelling van den Zondag en den doop der kinderen worden ons niet met zooveel woorden in de Schrift geleerd. Maar uit de geschiedenis blijkt, dat deze spoedig een plaats hebben ontvangen in de Kerk des Heeren.

¹⁾ a.w. I, p. 132.

²⁾ a.w. I, p. 132.

³⁾ a.w., p. 25.

⁴⁾ a.w. I, p. 117.

Daarin is geweest de leiding van den Heiligen Geest. Evenwel trekt de Heilige Geest de lijnen nimmer buiten het Woord. De overlevering moet altijd hieraan gemeten en hiernaar beoordeeld worden, of zij zich verdraagt met de lijnen, die in de Schrift worden getrokken. Als het blijkt, dat de overlevering feiten noemt, instellingen geeft, die met het Woord niet in overeenstemming zijn te brengen, dan moet de overlevering wijken voor het Woord, dat is het zwaard des Geestes. De geschiedenis van de Kerk is niet alleen de geschiedenis van de leiding des Geestes, maar verhaalt ons ook van het bedroeven van den Geest. Daarom moet men zeer voorzichtig zijn met het beroep op den Geest. In het laatste kerkelijke conflict hebben we nog weer eens gezien hoe gevaarlijk dit is. Wij zullen in de behandeling van de plaatsen, die in de Schrift over Maria spreken, zien, dat deze plaatsen steeds tot inhoud hebben, het onderscheid van Maria's gedachten en Jezus' arbeid te markeren. Heel de gedachtegang van Rome, dat Maria als moeder van den Heere Jezus eerder toegang heeft tot Hem, dan de gewone geloovigen is aan het Evangelie ten eenenmale vreemd. De Mariabescheuring van de Roomsche Kerk is in het licht van de Heilige Schrift niets anders dan de systematisering van Maria's zwakheid en zonde. Het zwaard, dat Maria's ziel heeft doorboord, kwam niet slechts van de vijanden, maar ook van den Heere, was niet slechts een beproeving van haar geloof, maar ook een kastijding voor haar zonde. Enumatil. K. MEIMA.

* Perforatie-dood

Wij bijden dat de Middelaar niet maar een „gewonen”, doch zeer bepaald een „gewelddadigen” dood moest sterfen. Een uit-een-scheurings-dood; d.w.z. een dood-van-perforatie (uiteenscheuring) of -van-mactatie (slachting).

Een paar „vreemde” woorden? Maar ze kregen in de roomsche theologie een vaste plaats. Daar heeft men de mis. Die heet een onbloedige berhalving van Christus' offerande. Maar men werpt zich deze moeilijkheid op: als het een „offer” is, dan is het mactatie (slachting). En als het „onbloedig” is, is het dan zonder perforatie (uiteenscheuring door geweld)? Hoe moet men daar mee aan? Ook roomschen willen niet die „perforatie” missen.

Wij laten die Roomschen nu verder los. Maar denken voor ons zelf toch na over de vraag: waarom die perforatie als noodzakelijk element in den dood van onzen Borg?

Zonder bloedstorting, zegt de Schrift, geschiedt er geen vergeving. Hier ligt het uitgangspunt. 't Bloed van den Tweeden Adam moest „gestort” worden. „uitgegoten”; „uitvloeden” moest het, „wegvloeden”.

Want:
a) als tweede ADAM moet Hij de man-met-bloed zijn; doch
b) als TWEDE Adam moet Hij de man-van-het-vergoten-bloed worden.

Wat a. betreft: als tweede ADAM moet Hij een mensch-van-bloed zijn. Het mensch-zijn als zoodanig is niet afhankelijk van 't bloed-hebben; er zijn immers menschen-zonder-bloed (onze dooden), en er komen straks allemaal menschen-zonder-bloed (na den jongsten dag); dan is de stofwisseling, de bloeds-omloop immers in den ons bekende zin voor eeuwig opgehouden: Christus zegt: zij zijn als engelen Gods, en Paulus: buik-en-spijze gaan te niet (Matth. 22:30; Marc. 12:25; Luc. 20:35, 36; 1 Cor. 15:44-50, 53, 54; 6:13). Neen, niet „voor eeuwig”, maar alleen voor de eerste existentie-phase, voor het optreden-in-den-tijd, en het daarin, te midden der veranderlijke dingen, zelf mee kunnen historie-maken, en mede-veranderen, heeft God den mensch, dien „adam”, bloed gegeven. Bloed-in-omloop past bij onze eerste bestaanswijze. En wilde nu Gods Zoon als tweede „Adam” met ons mee beginnen, in-den-tijd, dan moest Hij intree-nemen in den tijd; hij moest dus bloed-in-omloop hebben. Een mensch van gelijke (bloed-)beweging als wij, uitgenomen de zonde. Toen God op den zenden dag de „materie” voor het menschelijk lichaam „gereed gelegd” had, en Hij daarin „de ziel”, het bewegings-principe „geblazen” had, toen is er bloed gaan stroomen. Bij elke geboorte begint het weer te stroomen. In elken „Adam” (ook den tweede) moet het stroomen.

b. Evenwel — de Middelaar is „tweede” Adam. Dat geeft een nadere bepaling van zijn „Adam”-wezen. Hij staat voor 't felt van de zonde; die is er, als Hij opkomt in den tijd, en juist deze zonde wil Hij breken.

Hoe stond het eerst, d.w.z. vóór den val, met de bereiding van de tweede existentie-phase? God had in uitzicht gesteld: indien de mensch, in het paradijs geschapen, zijn wegen van de zonde vrij zal houden, dan moet en mag hij in rust en vrede komen tot die andere existentie-wijze, die niet meer aan het stroomend bloed, het bloed-in-omloop is gebonden (zie onder a). Aan het eind der wegen Gods staat een mensch, die naar lichaam en geest voldragen is, de „uitgewerkte”, „uitgebalanceerde” mensch, die niet meer ergens naar toe groeit, in „kopus” (moettevolle worsteling), doch die gekomen is tot zijn bestemming; eene zónder „rad-van-avontuur”.

Dát is het dus, wat God in uitzicht stelde: de bloedlooze mensch. Bloedloos, dat kan bij den mensch een leelijk woord zijn, of een mooi woord. Leelijk is het, wanneer het wijst op iemand, die zijn bloed mist, dat hij toch noodig had. Maar mooi, wanneer het iemand aanduidt, die er boven uitgekomen is, die tot heerlijkheid bevorderd is. Dán is zoo iemand bloed-loos, niet in den zin van: ónder het eerste levenspeil wéggezonden, doch in deze betekenis: bóven dat eerste, dat aanvangs-peil uitgekomen. De volle, de rijke, de volmaakte mensch, de boven gevaren uit gerezene: de in onverteerbaarheid gezónde.

Bleef nu de mensch staan in zijn gehoorzaamheid, dan

zou God vaderlijk over hem komen, en op den bestemden tijd zou de kracht des Heiligen Geestes hem overschaduwden, om aan den „kopus”, de spanningsvolle rusteloosheid van de bloedjacht over te pijnoos, ja vreugdevol einde te stellen, en den mensch over te leiden naar een onverwikkbaar zijn-in-rust.

Echter, — de mensch is in zonde gevallen. En daarom is die „normale” pacifieke, vreugdevolle stop-zetting en stil-zetting van den ommevang des bloeds gestuit. De intredende zonde heeft den mensch verhinderd sterk en krachtig uit te groeien tot den bloedloozen, den bóvenbloedschen staat van een eeuwige jeugd. Hij heeft gescheurd, hij heeft geperforeerd, den band met God verscheurd; zijn naam is voortaan rechtens: scheur-maker, perforator. Nu komt er over hem een perforatie-oordeel: hij moet verbroken worden, en verscheurd. Want alle scheur-maker moet worden ver-scheurd. En dat beteekent: hem wacht nu rechtens pijn, en „kopus”; níét als van het menschen-moeder-, „dier”, dat baart-in-paradijsen, pijnloos, hoewel met „spanning”, doch de „kopus” van wie zich in SMÁRTEN kromt, in-krampen-van-geboorte, in weeten-van-den-dood. De perforatie-„kopus” dus.

De zonde wreekt zich dan zeer gevoelig in des menschen bloed. Na den val heeft God hem aangezegd, dat hij den dood zal sterfen: God sprak de perforatie-scheiding over onze „eenheden”, ook over de eenheid ziel-en-lichaam uit; níét het lichamelijk stil-gezet-worden der beweging werd ingesteld (die wás al ingezet, zie boven); doch de lichamelijke-stilzetting-in-perforatie werd, onder den naam van afstootenden straf-dood ingesteld.

Wel werkte ook hierbij reeds Gods evangelische genadewil.

Maar tevens zijn heilige toorn, die straffen wilde onder aspect van genade; straffen hén, door wie de in Christus aan alle menschen verschenen genade zou verworpen zijn. God stelde dus den perforatie-dood in. De „overgang” zou níét „organisch” gebeuren, doch in perforatie. En daarom zou hij voortaan „dood” heeten; eerst heette die overgang naar de hoogere klas, naar de betere existentie-phase, heel gewoon opstanding. Nu heette de overgang: dood. Overgang naar tweeden dood, tenzij er weer verzoening zou gevonden zijn. Zoo komt er die historie van na-den-val; zij met het pleit van zonde en genade, een historie als substraat voor bediening van genade én van vloek-over-haar verwerping, een bediening van die beide mede in den cirkelgang, den ommevang van bloed en bloeders. Uit bloeders maakt Hij broeders of verbloeders.

Toen dus de TWEDE Adam het bederf van den eersten wilde breken, moest Hij die perforatie lijden, om ze te overwinnen. Hij moest sterfen „naar den bloede” om naar récht, dat Hij verwierf, in „kopus” van den Middelaar uit te komen bóven de beweging van het bloed, opdat er weer een pacifieke stilling van het bloed zou komen: een overgang naar eeuwig leven in een vroolijk afscheidsuur.

En dus móet Christus als de tweede Adam den perforatie-dood gaan lijden.

Als tweede ADAM moet zijn bloed gaan stroomen; dat is Bethleem.

Als TWEDE Adam moet zijn bloed gewelddadig, in den toorn-gloed uit-stroomen, weg-stroomen. Hij mag niet perforatie-loos, in vrede ontslapen. Hij moet de perforatie lijden in al zijn „eenheden”. In die van 't lijf; in die van de ziel; ook in de eenheid ziel-en-lichaam. Hij moet de mactatie (de slachting) lijden.

En dit maar één maal.

Want het is den mensch gezet (ook dus den tweeden Adam), éénmaal (éénmaal) den overgang te lijden en daaraan het oordeel. Daarom kan er geen „mystieke” mactatie zijn.

1) *šarā*, als „strenger Zahlbegriff”. (Stählin in Kittel,

De kwestie van het evangelisten-ambt (XIV)

ZENDING EN EVANGELISATIE

§ 5. DE VERHOUDING TUSSEN DEN EVANGELIST EN DE OVERIGE BIJZONDERE AMBTSDRAGERS (vervolg).

In het voorgaande is besproken de verhouding tusschen de evangelisten en de apostelen.

B. We komen nu tot de tweede relatie, welke hier in aanmerking komt, n.l. de verhouding tusschen den evangelist en de herders en leeraars.

1. Het rapport der deputaten spreekt ook over deze verhouding. Het meerderheidsrapport doet dat onder het hoofd: „confrontatie der erkende ambten met de zendingsofdracht” en vraagt zich daarbij af, of één der door ons met uitgedrukte woorden beleden en in hun bediening geregelde ambten (dienaar des Woords, onderling en diaken) blijkt te voldoen aan de eischen van Christus' bevel en daartoe geschikt te zijn (bl. 5-8). In dat rapport wordt dus onderzocht, of de h e d e n d a a g s c h e bijzondere ambten zijn gegeven tot speciale vervulling der roeping jegens de ongerestende wereld. Daarbij wordt aangetoond, dat ons hedendaagsch ouderlingen- en diaken-ambt, gelijk die in Belijdenis en Kerkenordening zijn omschreven, is gegeven voor en beperkt tot een ambtstaak in de plaatselijke en gevestigde gemeente. Daarna wordt breed behandeld over de vergelijking tusschen het tegenwoordige ambt van den bedienaar des Woords en de taak van een zendingarbeider. Wij hopen daarover straks afzonderlijk te handelen, daar ook het minderheidsrapport daarover het een en ander naar voren brengt, dat bespreking vraagt. Maar voor een goede orde dienen wij wel te onderscheiden tusschen de verhouding van den evangelist tot de bijzondere ambtsdragers in het Nieuwe Testament en de verhouding van den zendingarbeider, den „evangelist”, tot de h e d e n d a a g s c h e ambten van predikant, ouderling en diaken.

tatie zijn (de roomsche mis!), in den zin van onbloedige en dan herhaalde slachting. Wel is er „onzichtbare” mactatie en perforatie, inzóverre als Christus ook naar-den-uitwendigen-mensch (de „ziel”, den „geest”) pijnlijk moet lijden. Ziele-pijn is óók een perforatie, een mactatie (slachting). Ze is wel de wezenlijkste — alle dood-gaan begint bij onze ziel. En het dood-gaan eindigt pas in 't vleesch. Maar óók die geestes-mactatie overkomt Hem maar één. Maar óók die geestes-mactatie overkomt Hem maar één-keer (*šarā*): éénmaal lijdt Hij in één tijdelijk-gebonden existentie-pijn; en dan nooit meer.

De tweede Adam moet dus eerst bloedloos worden in dien „leelijken” zin van het woord, dat is in volstrekte armoedigheid. In ont-zonkenheid van perforatie- en mactatie-pijn moet Hij den nood des bloeds lijden tot in de oneindigheid toe (nederdaling ter helle!). Maar daarna en daardoor, en uit kracht van zijn daarin sprekende borgtochtstijde (waarín Hij die armoede van ons op Zich neemt), moet en mag Hij bloedloos worden in dien anderen, dien mooien zin; in verhevenheid, in victorie, in opstijging, nu naar verworven recht; bloedloos in den rijken zin van het woord: een tweede Adam, die niet meer is een „levende ziel”, maar die geworden is tot een „levend-makende geest”.

Zijn dood is dus een in smárten-„kopus” gebonden smárten-dood. Maar anders dan de onze. Onze dood is een door onze ethische-ambtelijke sterilitet, onze impotentie, onze „krachteloosheid”, ijdele, overgang — buiten Hem — naar den tweeden dood. Maar van Hem mogen wij jubelen: de Christus, die is nooit ethisch, ambtelijk steriel geweest; nimmer impotent, of „krachteloos”. Hij is nu letterlijk altijd „in zijn verdienste”.

Hierin zijn wij door Hem verlost. Wij mogen nu voor onze kindertjes bidden, dat zij niet in den eersten, doch in den tweeden Adam mogen „wassen en toenemen”. De als straf ons opgelegde pijnlijke scheiding in de eenheid ziel-en-lichaam trad bij den eersten Adam in de plaats van de eerst beloofde verheerlijking van ziel-en-lichaam; ze trad bij zijn kinderen in de plaats van het in Adam wassen-en-toenemen. Maar voortaan kan men alleen maar in den Christus wassen-en-toenemen, Verheerlijking, wedergeboorte, vernieuwing van de eenheid lichaam-ziel is dan ook voortaan vastgekoppeld aan het deelen in de overschaduwing van ons bestaan door den Geest als Geest-van-Christus!

Hierin ligt dan genadedienst: God stelt dat wederkeeren tot het stof voor alle eeuwen vast, opdat Hij zoo voor Christus' werk-naar-alle-zijden in kwaliteit van Borg en Middelaar, tot dia-critisch, schriftend oordeel aan alle vleesch gesteld, in de wereld plaats kon maken.

En daarom is de Christus éénmaal in den perforatie- en mactatie-dood gestort. Offer is Hij — want zijn bloed moet in den dood. Offeraar is Hij, want Hijzelf moet zijn bloed in den dood jagen. Altaar is Hij, want de eenheid lijf-ziel-geest-vleesch-bloed is onontbeerlijk substraat voor de komende, en in de geeselslagen (gelijk in 't bloedzweet) en op Golgotha gekomen perforatie en niet-mystieke mactatie. Tempel is Hij, want Hij heeft den Geest niet met mate, en moet daarom door den eeuwigen Geest — gelijk de bijbel zelf ook zegt — zichzelf aan God onstraf-felijk offeren.

Hij heeft alzo gedaan; onze tweede Adam. Hij is verscheurd, opdat Hij de scheurmakers zou verlossen. Zijn naam is daarom „heel-meester”. „Pater Iater”; wie ons geneest, die heet tenslotte vader-over-kinderen. En hun sterke Broeder. K. S.

Wtbch. I, 380; zie verder Hebr. 9:26 tegenover 9:25; 9:27, 28; 10:12, 14; 1 Petr. 3:18; Rom. 6:10; Hebr. 9:27; 12:26 (Haggal 2:6); Hebr. 12:27; 6:4; 7:27; 9:12; 10:10.

we in h
in dezen
Daarbij
apostelan
gave m
gen, w
delijk
nen n
plaats
aan n
den bree
ons onde
en leern
We
fungeer
Doch na
genoemd
taak is
openbaar
ringen t
geen va
hebben,
stelling
standig
ze dus t
werkinge
bijzonde
Later
leeren a
bonden,
byters”,
lezen we
Hij heeft
ten, zoo
raars”. I
„leeraars
herders
nen te
ambtsdra
drager w
bediening
Het w
ment nie
lijk amb
nein” vo
de geme
waar Pa
te van E
„de opz
dat „we
En zo
„de o
nen er
van een
keling. V
als resu
Het a
ren en m
ding vol